

ДИРЕКТОРИ ХАРКІВСЬКОГО ПРАКТИЧНОГО ТЕХНОЛОГІЧНОГО ІНСТИТУТУ (ХПТІ), ХАРКІВСЬКОГО ТЕХНОЛОГІЧНОГО ІНСТИТУТУ (ХТІ)

Кирпичов Віктор Львович

Директор ХПТІ в 1885–1898 рр.

Народився 26 вересня (8 жовтня) 1845 р. у Петербурзі. Після закінчення Полоцького кадетського корпусу та Михайлівського артилерійського училища вступив до Михайлівської артилерійської академії, навчання в якій завершив у 1868 р. Пізніше викладав у цій академії, а з 1870 р. — у Петербурзькому технологічному інституті. В 1876 р. йому присвоєно вчене звання професора.

Упродовж 1898–1902 рр. обіймав посаду директора Київського політехнічного інституту. В 1903–1913 рр. працював у Петербурзькому політехнічному інституті, де вперше в Росії почав досліджувати деформації оптичним методом. Автор відомої теорії стійкості, актуальної дотепер. В. Л. Кирпичов відкрив закон подібності в механіці; проводив дослідження втомлюваності металів на основі їх кристалічної будови; розробив метод розрахунку різних статично невизначених конструкцій. Його роботи з будівельної механіки були найкращими в європейській науково-технічній літературі за оригінальністю та виразністю викладу. Ідею використання теореми взаємності разом із поняттям узагальнених сил пристосовував для побудови ліній впливу в різноманітних задачах, що стосуються простих і нерозрізних балок і арок. Вказав на перспективність оптичних методів при дослідженні пружних деформацій і виготовленні деталей машин.

Своєю цілеспрямованою, енергійною науково-організаційною та громадською діяльністю зробив величезний внесок у розвиток вітчизняного машинобудування кінця XIX – початку XX ст., вказав шляхи його подальшого розвитку з урахуванням сучасного науково-технічного прогресу країн Європи і Північної Америки. У педагогічній діяльності вважав необхідним принцип поєднання теоретичної підготовки з лабораторними заняттями і виробничою практикою, що на той час було нетиповим.

Віктор Львович брав активну участь у роботі Комісії І. О. Вишнеградського з розробки проекту загального комплексного плану розвитку промисловості та професійної освіти у Росії (1884), Комісії з питань про вищі технічні навчальні заклади (1897). У 1893 р. вчений був секретарем експертної комісії на Всесвітній промисловій виставці у Чикаго, де ознайомився з американськими машинобудівними заводами.

В. Л. Кирпичов — один із засновників і голова Південно-Російського товариства технологів, згодом — почесний голова товариства. Був почесним членом Першого з'їзду з гірничої справи, металургії і машинобудування, головував на Другому з'їзді у 1910 р. Автор 40 наукових праць, серед яких перші в Росії найповніші підручники з опору матеріалів та статички споруд.

Помер В. Л. Кирпичов 7 (20) жовтня 1913 р. у Петербурзі.

Kyrpychov Viktor Lvovych

Director of KhPTI in 1885–1898

He was born on September 26 (October 8), 1845 in Petersburg. After graduation from the Polotsk Cadet Corps and Mykhailivsk Artillery School, he joined the Mykhailivsk Artillery Academy and graduated in 1868. Later he started teaching at this academy, and from 1870 he worked in St. Petersburg Institute of Technology. In 1876, he was awarded the title of Professor.

During 1898–1902, V. L. Kyrpychov held a position of the director of the Kyiv Polytechnic Institute. In 1903–1913, he worked in Petersburg Polytechnic Institute, where he started to investigate deformations with an optical method, being the first to do this in Russia. He is the author of the theory of stability which is still relevant. V. L. Kyrpychov discovered the law of similarity in mechanics; conducted researches on metal fatigue based on their crystalline structure; developed a method of calculation for different statically indeterminate structures. His works on structural mechanics had no equal in the European scientific and technical literature in terms of originality and expressiveness. The idea of using reciprocity theorem with the notion of generalized forces was adapted by him to build lines of influence in various tasks relating to simple and continuous beams and arches. V. L. Kyrpychov pointed out the promising nature of optical methods in the study of elastic deformation and manufacture of machine parts.

His purposeful and vigorous scientific, organizational and social activities made a huge contribution to the engineering of the late 19th – early 20th century, he presented ways for further development of his ideas on the basis of modern science and technology in Europe and North America. In teaching activities, he considered the principle of combining theoretical training with laboratory classes and practical training really essential, which was unusual at that time.

V. L. Kyrpychov took an active part in the I. O. Vyshnegradskiy Board aimed at drafting a general comprehensive plan of industrial development and vocational education in Russia (1884), Commission on Higher Technical Educational Establishments (1897). In 1893, the scientist was a secretary of the Expert Panel at the World Industrial Exhibition in Chicago, where he got familiarized with American engineering plants.

V. L. Kyrpychov is one of the founders and chairman of the South Russian Society of Technologists, later the honorary chairman of the society. He was an honorary member of the First Congress of Mining, Metallurgy and Engineering and presided at the Second Congress in 1910. V. L. Kyrpychov is the author of 40 scientific works, including the first most complete books on material resistance and static structures in Russia.

V. L. Kyrpychov died on October 7 (20), 1913 in Petersburg.